

Vestjysk sortering

Ringkøbingvej 83

Sendt elektronisk til CVR: 39426188

samt til e-mail: kimschmidt12@hotmail.com

Dato 31-01-2024

Sagsbehandler Pernille Poulsen

raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +45 24786506

Sagsnr. 1-50-71-19-20

Side 1

Vurdering efter habitatbekendtgørelsen i forbindelse med ansøgning om råstofindvinding på matr. nr. 16a, Rom hede, Rom i Lemvig Kommune.

1. Lovgrundlag

1.1 Natura 2000

Før der gives tilladelse til råstofindvinding efter råstoflovens¹ § 7, skal der i henhold til § 6, stk. 1 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" nr. 2091 af 12. november 2021², herefter habitatbekendtgørelsen, foretages en vurdering af om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Denne vurdering kaldes derfor en Natura 2000-væsentlighedsvurdering.

Vurderingen af, om en plan eller et projekt påvirker et Natura 2000-område væsentligt, retter sig mod påvirkningen af de karakteristika og miljømæssige forhold, der kendetegner det konkrete Natura 2000-område, og herunder særligt de konkret fastsatte bevaringsmålsætninger for de arter og naturtyper, der er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan udelukkes, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte.

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

² BEK nr. 2091 af 12/11/2021 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Væsentlighedsvurderingen, og hvis påkrævet; konsekvensvurderingen, skal fremgå af myndighedens afgørelse, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 4.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke hverken direkte eller indirekte vil påvirke bevaringsmålsætningerne for Natura 2000-områder væsentligt, og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit 1.1.

1.2 Bilag IV

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal det i henhold til habitatbekendtgørelsens § 10 vurderes, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge plantearter også optaget på bilag IV.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge plantearter også optaget på bilag IV. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit 1.2.

2. Region Midtjyllands vurdering efter habitatbekendtgørelsen

2.1 Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Nærmeste Natura 2000-område er N224 Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage bestående af habitatområde H224 og fuglebeskyttelsesområde F115 af samme navn. Natura 2000-området er beliggende ca. 2,5 km sydøst for det ansøgte areal.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området fremgår af nedenstående tabel.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 224		
Naturtyper:	Revling-indlandsklit (2320)	Lobellesø (3110)
	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)
	Bæver (1337)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Skovnaturtypen elle- og askeskov (91E0) er ikke genfundet under den seneste kortlægning af området

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 115		
Fugle:	Fiskeørn (Y)	Stor hornugle (Y)
	Natkrav (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Natura 2000-området er jf. Natura 2000-planen og seneste basisanalyse (2022-2027) specielt udpeget for at beskytte forekomsterne af tør og våd hede, hængesæk, revling-indlandsklit, enekrat, bøg på mor, bæver, fiskeørn og stor hornugle. Området er primært karakteriseret ved de mange små og vidt forgrenede vandløb omgivet af lysåbne, våde arealer samt de store lysåbne hedeflader.

Natura 2000-områdets våde naturtyper kan være følsomme over for ændringer i vandstanden. Indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet og etablering af en deraf følgende gravesø kan medføre en kortvarig lokal ændring af grundvandsstanden. Ifølge Miljøstyrelsens miljøprojekt nr. 526 "Følgevirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet"³ sker der ved gravning under grundvandsspejlet en fjernelse af råstof fra grundvandsmagasinet, mens vandmængden stort set forbliver uændret.

I graveperioden bliver der fjernet et volumen fra grundvandsmagasinet svarende til den opgravede materiale- og vandmængde. Dette vil give en sænkning af grundvandsspejlet i indvindingens første fase. De fjernede råstof- og vandmængder erstattes af en tilsvarende mængde grundvand, som strømmer ind i råstofgraven. Herved sker der en reetablering af grundvandsspejlet,

³ Miljøstyrelsens miljøprojekt nr. 526, Følgevirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet, 2000

og gravesøen vil herefter optræde som en buffer og have en reducerende effekt på den videre påvirkning af grundvandsstanden.

Praktisk erfaring fra aktive råstofgrave viser, at sænkningen umiddelbart ved gravesøen ikke er større end 20 cm, og at sænkningen ikke kan måles mere end 300 m fra gravesøen.

Ovenstående bekræftes af monitoring og undersøgelser som Region Midtjylland har foretaget sammen med de øvrige regioner, for eksempel afrapporteret i "Monitorering af vandstand ved Store Rosenbusk Grusgrav"⁴ eller "Analyse af pejledata, Lille Hjøllund 2022"⁵ samt "Miljøpåvirkning fra indvinding af vand til grusvask"⁶.

Den faktiske afstand til Natura-2000 området og den lokale påvirkning af grundvandsspejlet vurderes derfor ikke at kunne påvirke Natura-2000 området væsentligt.

Der er ingen registreringer af bæver, odder, bæklampret, fiskeørn, stor hornugle, natravn eller rødrygget tornskade i eller i nærheden af indvindingsarealet på hverken Naturbasen eller Arter.dk. (Nærmeste bæver-registrering er mere end 2 km fra indvindingsarealet, i tilknytning til Natura 2000-området N244 Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage og nærmeste odder-registrering er mere end 3 km fra indvindingsarealet, i tilknytning til Lemvig Sø. Der er ingen egnede levesteder for bæver, odder eller bæklampret inden for eller i umiddelbar nærhed af det ansøgte areal.

Det vurderes samlet, at det ansøgte råstofindvindingsprojekt ikke vil kunne påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger eller udpegningsgrundlag væsentligt. Region Midtjylland finder derfor ikke, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af påvirkninger på Natura 2000-området, jf. habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 2.

2.2 Bilag IV

Indledende foretages en skrivebordskortlægning, hvor "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning" samt NOVANAS artsregistreringer anvendes til at give et overblik over de bilag IV-arter, det kan forventes at forekomme i området. Denne indledende vurdering suppleres af en søgning på flere naturdatabaser, herunder Naturbasen.dk og Arter.dk, der viser konkrete registreringer af bilag IV-arter m.fl. Herefter anvendes ortofotos til at udpege potentielle levesteder, hvorefter området

⁴ Monitorering af vandstand ved Store Rosenbusk Grusgrav, Evalueringsrapport, Region Hovedstaden, 2015.

⁵ Analyse af pejledata, Lille Hjøllund, 2022, SWECO

⁶ Teknisk notat; Miljøpåvirkning fra indvinding af vand til grusvask, Grontmij, 2011

besigtiges fysisk med henblik på at vurdere levestedernes egnethed som yngle-/rasteområde for bilag IV-arter.

På baggrund af ovenstående er det sandsynligt, at følgende bilag IV-arter kan forekomme inden for eller i nærheden af projektområdet: Odder, bæver, birkemus, vandflagermus, sydflagermus, damflagermus, brunflagermus, dværgflagermus, skimmelflagermus, troldflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse og markfirben.

Odder

Odderens yngle- og rastesteder omfatter uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode muligheder for skjul i form af vegetation. Området hvor der skal foretages råstofindvinding, vurderes ikke at være egnet yngle- og rastested for arten.

Der er ikke observeret odder inden for de nærmeste 3 km af indvindingsarealet.

Bæver

Bæverens yngle- og rastesteder omfatter alle slags ferskvandssystemer, men foretrækker generelt små til mellemstore vandløb med bevoksning langs kanten og roligt overfladevand. Området hvor der skal foretages råstofindvinding, vurderes ikke at være egnet yngle- og rastested for arten.

Der er ikke observeret bæver inden for de nærmeste 2 km af indvindingsarealet.

Birkemus

Birkemus yngle- og rastesteder omfatter ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord. Området hvor der skal foretages råstofindvinding, vurderes ikke at være egnet yngle- og rastested for arten.

Der er ikke observeret birkemus i nærheden af indvindingsarealet. Den nærmeste registrering af birkemus er ca. 4 km syd for det ansøgte indvindings areal.

Padde

Stor vandsalamander lever på land en stor del af året, mest i skove og haver nær vandhuller, hvor den yngler. Den er mest aktiv om natten og gemmer sig om dagen i huller i jorden, under grene eller lignende. Den går i vinterdvale på land fra oktober til marts/april.

Spidssnudet frø lever i tilknytning til vandhuller, gerne sure, næringsfattige vandhuller uden fisk og med en lav bredzone. Uden for yngletiden (omkring april) lever de voksne frøer på land i nærheden af vandhullerne og i oktober til marts går de i dvale.

Strandtudse lever i tilknytning til vandhuller, der kun findes i en kortere periode. Det kan f.eks. være vandhuller med lavt vand, der tørrer ud i løbet af sommeren. Det kan også yngle i vandhuller, der lige er dannet eller nogle med helt nøgne kanter.

Det må forventes, at nogle af de eksisterende søer og vandhuller i området er yngleområde for stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

Der er ikke observeret padde i nærheden af indvindingsarealet.

Region Midtjylland vurderer ikke, at der er egnede yngle eller levesteder for padde indenfor eller i nær tilknytning til indvindingsarealet. Selvom der graves under grundvandet, vurderes det ikke at påvirke omkringliggende vandhuller med registreringer af padde.

Markfirben

Markfirben ses oftest på steder med løs sandet jord, f.eks. på vej- og jernbaneskråninger over det meste af landet. De går i hi fra september måned i gange, de graver i sydvendte skråninger. Det kan ikke udelukkes, at markfirben færdes i nærområdet.

Indvindingsarealet er landbrugsjord og der forefindes ikke sydvendte sandede skråninger eller lignende der kan være potentielle leve steder for markfirben. Digerne der omkranser arealet er nord-syd vendte og vurderes ikke egnet som yngle- eller rasteområder.

Der er ikke observeret markfirben i nærheden af indvindingsarealet.

Flagermus

En del flagermusarter har yngle- og rasteområder i hulheder i træer. På indvindingsarealet skal der fælles et plantage område på ca. 2 ha. Derfor skal der laves en levestedsvurdering på det ansøgte areal.

Levestedsvurdering for flagermus for Plutovej 21 (Lemvig 12) til brug i habitatvurderingen.

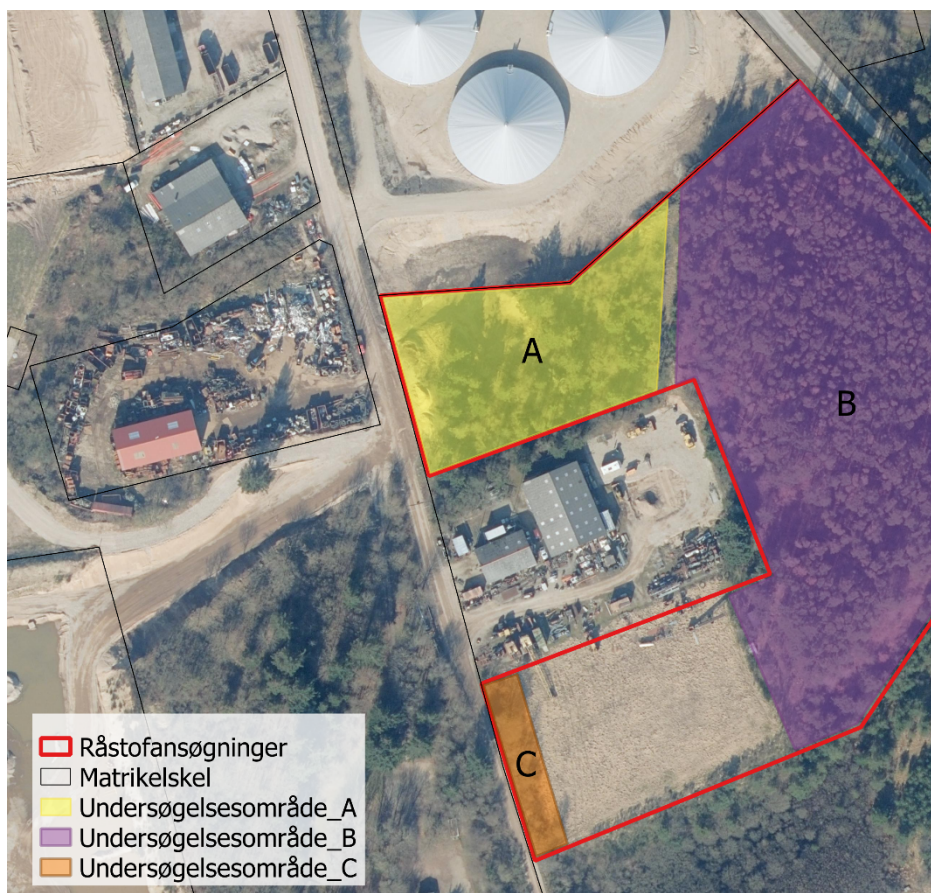
Baseret på "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning" samt NOVANAS artsregistreringer er det sandsynlig, at vandflagermus, sydflagermus, damflagermus, brunflagermus, dværgflagermus, troldflagermus og skimmelflagermus kan forekomme i og omkring projektområdet.

Nærmeste registrering af flagermus er 4 km fra det ansøgte areal.

Da projektet involverer fældning af træer blev områderne med træbeplantning besigtiget d. 14. april 2023 for at vurdere træernes egnethed som yngle-/rasteområder for vandflagermus, brunflagermus, dværgflagermus og troldflagermus, som er de arter af

flagermus, hvis levesteder er tilknyttet hule træer (øvrige arter er tilknyttet huse).

De undersøgte arealer blev opdelt i tre delområder; undersøgelsesområde A, B og C (Billede 1).

Billede 1: Undersøgelsesområderne

Områderne blev besøgt til fods og med kikkert.

Undersøgelsesområde A

Træbeplantningen i undersøgelsesområde A var en blanding af flere forskellige løvfældende træer samt enkelte nåletræer. Træerne var af yngre karakter (lave og tynde) og rummede ingen egnede strukturer for flagermus (Billede 2).

Billede 2: Træbevoksning i undersøgelsesområde A

I det sydvestlige hjørne af undersøgelsesområde A var der et enkelt ældre piletræ med hulheder, der potentielt kunne udgøre levesteder for flagermus (Billede 3).

Billede 3: Piletræ med hulheder i undersøgelsesområde A

Undersøgelsesområde B

Undersøgelsesområde B var domineret af fyrretræer med enkelte lysåbninger (Billede 4-Billede 6). Der lå meget dødt ved i underskoven, hvor der også voksede en del brombær og kristtjørn. I det sydøstlige hjørne af undersøgelsesområde B var der enkelte fritstående løvtræer i skovbrynet (Billede 7). I undersøgelsesområde B var der et enkelt dødt træ med flere spættehuller, samt et ældre piletræ med enkelte hulheder. Derudover blev der observeret en fuglerede i et af træerne (Billede 8).

Billede 4: Undersøgelsesområde B

Billede 5: Undersøgelsesområde B

Billede 6: Undersøgelsesområde B. Lysning i skoven

Billede 7: Undersøgelsesområde B. Skovbryn med enkelte fritstående løvtræer

Billede 8: Tv. Dødt træ med flere spættehuller. Mf. Piletræ med hulhed. Th. Fuglerede

Undersøgelsesområde C

Området havde karakter af et læhegn/krat med blandede yngre træer (Billede 9-Billede 10). Der blev ikke observeret egnede levestedsstrukturer for flagermus.

Billede 9: Undersøgelsesområde C

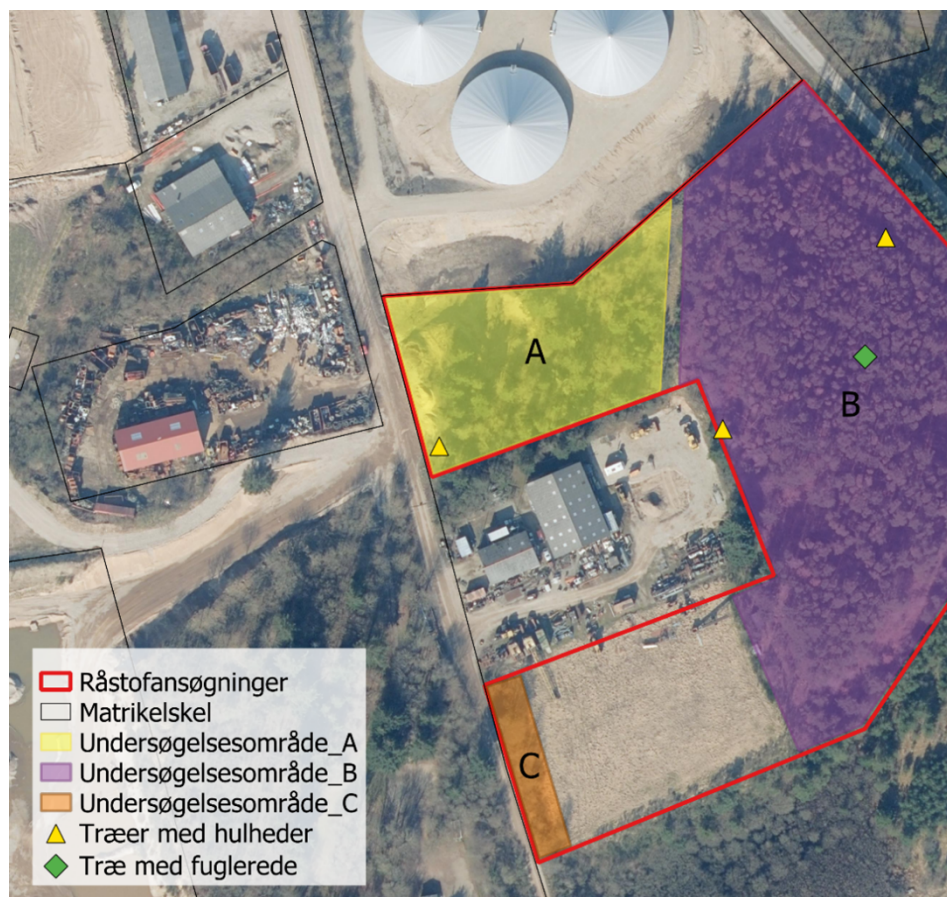

Billede 10: Undersøgelsesområde C

Vurdering af flagermus

På besigtigelsen blev der ikke konstateret konkrete levesteder for flagermus i nogen af undersøgelsesområderne. Tre træer (et piletræ med hulheder i undersøgelsesområde A samt et piletræ hulheder og et dødt træ med spættehuller i undersøgelsesområde B) kan

potentielt udgøre yngle-/rasteområde for flagemus, selvom træerne ikke vurderes direkte egnede (Billede 11). Træet med spættehuller havde blandt andet dårlige indflyvningsmuligheder, og piletræet i område A var placeret ved indkørselsvejen til en aktiv råstofgrav samt en losseplads, som medfører en del trafik og forstyrrelse.

Billede 11: Træer med hulheder og fuglerede

I forbindelse med ansøgningen om råstofindvinding vil træerne i undersøgelsesområde A og B ryddes, og dermed de potentielle yngle-/rasteområder for flagemus. Det fremgår af artsfredningsbekendtgørelsens § 6, stk. 4, at hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november-31. august.

Overordnet set vurderes det ansøgte område ikke specielt egnede for flagemus, da flagemus generelt foretrækker områder, hvor der er en naturlig, stor tilstedeværelse af fødeemner. For flagemus, der lever af insekter, vil dette oftest være i områder med vandhuller, i ådale og i områder med varieret natur. Der er flere områder i nærheden, særligt de store plantageområder sydøst for det ansøgte, som rummer en mosaikstruktur af naturtyper, der understøtter bedre fødesøgningsmuligheder for flagemus.

Det følger ydermere af Forvaltningsplanen for flagermus⁷, at:

"Ét træ er langt fra nok. Har man fundet et hult træ med flagermus er det naturligvis vigtigt at træet skånes og beskyttes. Men [...] en lokal bestand af en træboende flagermusart [har, red.] behov for flere hule træer i nærområdet. Nogle arter skifter som nævnt ret ofte mellem forskellige hule træer."

Regionen vurderer, at fældning af enkelte træer, der er egnet som yngle- eller rasteområde for flagermus ikke vil påvirke en eventuel lokal bestand af flagermus væsentligt, da der skal være flere egnede træer, før flagermus benytter området. Desuden vurderer regionen, at hvis der er en lokal bestand af flagermus, som også benytter de tre hule træer, vil fældning ikke påvirke den lokale bestand væsentligt, da der vil være flere yngle- eller rastetræer uden for indvindingsarealet. Hertil kommer, at træerne ikke må fældes i perioden 1. november til 31. august, hvor der kan være individer af flagermus i træerne, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 6, stk. 4.

Region Midtjylland vurderer på baggrund af ovenstående, at råstofindvinding på de ansøgte arealer ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på flagermus i området.

Vurdering af fuglerede

Som det fremgår af Billede 8 og Billede 11, blev der observeret et træ med en fuglerede. Jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 6, stk. 2 må rovfugles og uglers redetræer ikke fældes i perioden 1. februar-31. august, og jf. stk. 3 må rød glentes, ørnes og sort storks redetræer slet ikke fældes.

Der blev ikke observeret nogen overflyvende rovfugle, ugler eller storke under besigtigelsen. Der er gjort opslag i Arter.dk, Naturbasen og Miljøportalen for rød glente, ørne og sort stork. Registreringer ældre end 10 år er ikke medtaget. På Arter.dk er der en registrering af rød glente fra området. Rød glente er generelt ikke udbredt i det vestlige Jylland, og der er ikke registreret ynglende rød glente i området i forbindelse med den nyeste Atlas undersøgelse 2014-2017⁸ (Atlas III). Der er registreret fiskeørn og havørn på Arter.dk i området, men reden vurderes ikke at være en ørnerede grundet størrelse og placering. Sort stork er ikke ynglende i Danmark.

⁷ Forvaltningsplan for flagermus. Beskyttelse og forvaltning af de 17 danske flagermusarter og deres levesteder, Naturstyrelsen, Miljøministeriet 2013, <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2013/flagermus.pdf>

⁸ Atlas er Dansk Ornitologisk forenings kortlægning af den aktuelle udbredelse af alle ynglende fuglearter i Danmark, samt tæthedsberegning og bestandsestimater for de mest almindelige fuglearter i ynglesæsonen og om vinteren.

På baggrund af ovenstående vurderer regionen ikke, at reden tilhører hverken rød glente, ørne eller sort stork. Da der er tusindevis af træer i området, som er mere egnet og uforstyrret, vurderer regionen, at såfremt træet fældes i henhold til artsfredningsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, vil det ikke påvirke andre beskyttede fugle i området.

Region Midtjylland har ved en besigtigelse d. 31. oktober 2023 erfaret at indvinder har fået fældet træerne der stod på de ansøgte 2,3 ha. Det blev oplyst at fældning var foretaget i oktober måned.

Region Midtjylland vurderer på baggrund af ovenstående, at det tilladte råstofvindingsprojekt ikke vil påvirke bilag IV-arter.